

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksyminen

Yhtymähallitus 14.02.2023 § 44

Yhtymähallitus aloitti vuoden 2022 tilinpäätöksen käsittelyn 17.1.2023, jolloin hallitus käsitteli luottotappiot vuodelta 2022.

Kokouksessa 31.1.2023 toimitusjohtaja esitteli tilinpäätöksen taloudellisen toteuman.

Käsittelyä jatkettiin 7.2.2023, jolloin tilinpäätös- ja toimintakertomusasiakirja toimitettiin yhtymähallitukselle. Samassa kokouksessa rehtori esitteli toiminnan tuloksia vuodelta 2022 ja strategiaohjelmien vastuuhenkilöt esittelivät toiminnan tuloksia vuodelta 2022. Lisäksi hallitus antoi selonteon kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Vuoden 2022 henkilöstökertomus käsiteltiin hallituksen kokouksessa 14.2.2023.

Kuntalain 113 § mukaisesti tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen allekirjoittavat yhtymähallituksen jäsenet ja esittelijät.

Kuntalain 114 § mukaisesti kunnan tai kuntayhtymän, joka muodostaa tytäryhteisöineen konsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä muodostaa konsernin tytäryhtiönsä Salpaus-palvelut Oy:n kanssa. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Perussopimuksen mukaisesti varainhoitovuoden tilinpäätös on annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi viimeistään seuraavan helmikuun 15. päivään mennessä. Tilintarkastajat ovat tämän mukaisesti aloittaneet jo työnsä. Tilinpäätös on hyväksyttävä yhtymäkokouksessa toukokuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodesta 2022 -asiakirja sisältäen toimintakertomuksen, talousarvion toteumavertailut, tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot on esityslistan liitteenä nro 1.

Toimitusjohtajan ja rehtorin katsaus

Päättynyt vuosi aloitettiin opiskelijavuosissa merkittävästi edellistä vuotta pienemällä määrällä, mutta saimme vuoden aikana ministeriön lisäsuoritepäätösten myötä sekä lisää opiskelijavuosia että määräaikaista harkinnanvaraista rahoitusta paikkaamaan saatua, -1,9 miljoonaa euroa odotettua pienempää, ensikertaista rahoituspäätöstä. Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä oli vuonna 2022 kahdeksanneksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä Suomessa 6067 opiskelijavuodella. Salpauksen opiskelijaprofiili kertoo, että alle 19-vuotiaita kaikista eri henkilöistä oli vuonna 2022 enää alle 20 prosenttia ja vastaavasti yli 25-vuotiaita on jo yli 50 prosenttia. Valintaväylän

mukaan noin 2/3 tulee jatkuvan haun kautta ja vain enää noin 1/3 suoraan peruskoulusta yhteishaun kautta.

Oppisopimus osana tutkintoa tai koko tutkinnon suorittaminen oppisopimuksella on lisääntynyt merkittävästi, oppisopimuksia v. 2022 oli yli 3200. Salpaus onkin opiskelijavuosina mitattuna yksi Suomen suurimpia oppisopimuskouluttajia, tämä kertoo myös alueen työelämän kanssa tehtävästä hyvästä yhteistyöstä ja keskinäisestä luottamuksesta. Tätä voidaan pitää merkittävänä asiana myös koko Suomen ammatillisen koulutuksen eri toimijoiden keskinäisessä vertailussa. Olemme myös mukana kokeilussa, jossa tavoitteena on lisätä alle 20-vuotiaiden ensimmäisen perustutkinnon suorittamista oppisopimuksella ja siten parantaa alueella sekä veto- että pitovoimaa nuorten kohdalla. Salpauksen ja pienten kuntien yhteistyöllä sekä kampuspaikkakunnasta riippumattomalla koulutuksella haetaan apua alueiden työvoimapulaan. Osaavasta työvoimasta kilpailun lisäksi myös kilpailu koulutuksista on kiristynyt ja muuttunut alueellisesta selkeästi valtakunnalliseksi mm. koulutusten aika- ja paikkasidonaisuuden vähentymisen myötä.

Toiminnallisesti vuosi 2022 sujui koronan jälkeen aiempaa vuotta helpommin, mutta samalla sinänsä hyvä asia eli parantunut työllisyystilanne ja liki kaikkia aloja koskeva pula työvoimasta näkyi opiskelijamäärien vähentymisenä erityisesti jatkuvan oppimisen eli aikuisten osalta. Jatkuvan oppimisen prosessin sujuvoittaminen ja jatkuva haku olivatkin yksi kaikkia koulutusaloja koskeva kehittämisen kohde päättyneenä vuonna. Työ tämän osalta toki jatkuu edelleen ja muun muassa verkkototeutusten määrän lisääminen on kaikkien alojen tavoite ja edellytys kiristyneessä kilpailussa pärjäämiseksi.

Ammatillisen koulutuksen lain sekä opetus- ja kulttuuriministeriön vuoteen 2030 suuntaavan ammatillisen koulutuksen laatustrategian mukaisesti ammatillinen koulutus on palvelutehtävä ja sen yksi perustehtävä on tukea ja uudistaa työelämää sekä kulkea osaamistarpeen varmistamisessa edelläkävijänä. Toiminta liittyy kiinteästi myös valtakunnallisiin jatkuvan oppimisen ja Oikeus osata -ohjelman tavoitteisiin. Toinen keskeinen perustehtävän elementti on syrjäytymisen ehkäisy ja koko ikäluokan kouluttaminen osana laajennetun oppivelvollisuuden onnistumisen varmistamista. Olemme strategiamme mukaisesti palveluorganisaatio ja maakunnallisena kouluttajana nämä asiat olivat keskeisiä Salpauksessa myös päättyvän vuoden aikana.

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan ammatillista osaamista sekä kasvua sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi. Tämän tehtävän merkitys korostuu oppivelvollisuuden pidentymisen myötä erityisesti suoraan peruskoulusta tulevien nuorten kohdalla. Koulutus kehittää työelämää, vastaa työelämän osaamistarpeisiin ja edistää yrittäjyyttä. Ammatillisella koulutuksella tuetaan myös jatkuvaa oppimista läpi koko elämän ja pidennetään työuria työelämän osaamistarpeiden muuttuessa.

Toisen asteen ammatilliset tutkinnot mahdollistavat myös jatko-opinnot erityisesti ammattikorkeakoulussa. Ammatillinen koulutus avaa monia mahdollisuuksia iästä ja taustasta riippumatta. Ammatillisissa perustutkinnoissa hankitaan alalla vaadittavat perustaidot. Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot mahdollistavat osaamisen kehittämisen työuran eri vaiheissa. Tutkintojen lisäksi järjestetään tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta. Ammatillisen koulutuksen perustehtävänä on siten alueen hyvinvointi ja kehittyminen sekä osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen yhteistyössä perusopetuksen toimijoiden, omistajakuntien ja työelämän eri toimijoiden kanssa. Ammatillisen

koulutuksen tulee vastata aiempaa kohdennetummin yritys- ja työelämän tarpeisiin ja osallistua erityisesti osaavan työvoiman saannin varmistamiseen, sekä siihen, että kukaan ei jatkossa jäisi pelkän perusopetuksen varaan ilman toisen asteen tutkintoa.

Päijät-Hämeen alueen eri klustereiden (esim. vilja, bio- ja kiertotalous, sähköinen liikenne) toiminta tukee yritysten kasvua ja houkuttaa lisää toimijoita alueelle. Elintarviketeollisuus vahvistuu ja viljaklusterin yritysten asema voimistuu. Tämä kaikki näkyy esimerkiksi lisääntyneenä kysyntänä prosessiteollisuuden- ja automaation koulutuksille ja osaamiselle. Salpaus vastaa tähän kysyntään.

Osaavan työvoiman saatavuus on ollut koko Suomessa haastavaa ja tilanne on vuoden 2022 aikana edelleen vaikeutunut. Samalla se on tiivistänyt yhteistyötä yritysten ja Salpauksen kesken. Korona-aikana alan vaihtaminen yleisty, mikä näkyi erityisesti matkailu- ja ravitsemisalan työvoimapulana. Työvoiman saatavuuden turvaamisessa katse kääntyy yhä useammin myös työperäisen maahanmuuton suuntaan. Keväällä Silkkietien, Päijät-Soten ja Salpauksen yhteistyönä aloitti ensimmäinen lähes 50 opiskelijan ryhmä filippiiniläisiä lähihoitajaopiskelijoita oppisopimuksella, seuraava ryhmä on tulossa keväällä 2023. Vastaavanlaisia toteutuksia eri maista ja eri aloille on koko ajan enemmän. Salpauksen maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden määrä vuonna 2022 oli 15 %, tähän on odotettavissa lievää kasvua ukrainalaisten opiskelijoiden määrän lisääntyessä.

Vaikka työvoiman kysyntä on jatkunut vilkkaana, työllisten määrä on kasvanut ja työttömyys jatkanut laskua, työttömyyden rakenteelliset ongelmat näkyvät korostuneesti Päijät-Hämeessä. Erityisesti pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä on yhä maakunnista korkein. Alueella tehdään kuitenkin aktiivista ja monipuolista yhteistyötä kohtaanto-ongelmien ratkaisemiseksi. Hämeen osaamisen ja ohjauksen koordinaatioryhmän vuoden 2022 yhteiset kehittämiskohteet olivat koulutus- ja ohjauspalveluiden ja yritysyhteistyön kehittäminen sekä ennakointi. Myös työllisyyden kuntakokeilu on tärkeä elementti alueen työllisten määrän aktiiviseksi lisäämiseksi. Salpaus on toiminnassa kiinteästi mukana tarjoamalla ohjausta ja erilaisia räätälöityjä koulutuspalveluja kuntakokeilun asiakkaille ja kouluttamalla omaohjaajia. Lahden kaupungin Elinvoima- ja työllisyysjaoston Koulutuskeskus Salpaukselle ja LAB ammattikorkeakoululle mahdollistama Yritys-Hunter-tiimi ja Lahti Trainee - ohjelma tukevat myös näitä tavoitteita.

Ammatillisen koulutuksen ja lukioiden tarjonta kokonaisuutena huomioituna Päijät-Hämeessä oli edelleen määrällisesti riittävä peruskoulun päättävillä, jos hakijan motivaatio ja koulukuntoisuus opiskelun mahdollistivat. Kevään 2022 yhteishaussa hakeneet peruskoulun päättäneet nuoret olivat toinen ikäluokka, jota koski laajennettu oppivelvollisuus. Kokonaisuudessaan oppivelvollisuus koskettaa kaikkia peruskoulunpäättäviä vuodesta 2023 alkaen. Oppivelvollisille opinnot ovat maksuttomat, mutta samalla heidän velvollisuutensa opiskella 18-vuotiaaksi asti on entistä valvotumpaa ja opinnoista ei voi erota vain omalla ilmoituksella ilman tiedossa olevaa seuraavaa opiskelupaikkaa. Yksi vetovoimaisimmista aloista sekä yhteishaussa että jatkuvassa haussa oli jälleen sähköala ja sinne myös valittiin aiempaa vuosia enemmän aloittavia opiskelijoita.

Tutkintoon valmentavaa TUVA-koulutusta tarjottiin laajasti yhteistyönä alueen eri koulutustoimijoiden kanssa ja Salpauksessa koulutuspaikkoja lisättiin merkittävästi peruskoulunpäättävien lisäksi myös aikuisille ja maahan muuttaneille. Vaativan erityisen tuen tutkintokoulutusta sekä TUVA- ja TELMA-

koulutusta (työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus) Salpaus järjestää yhteistyössä Kaarisilta ry:n kanssa. Vaativan erityisen tuen alueellista saavutettavuutta tukee tiivis yhteistyö samalla kampuksella ja osin yhteisissä tiloissa toimivan Kiipulan ammattiopiston kanssa. Vaativan erityisen tuen opiskelupaikkoja toiselle asteelle tarvitaan kuitenkin edelleen lisää alueella ja tähän pyritään vaikuttamaan yhteistyössä Kiipulan kanssa.

Alueella on edelleen suuri tarve koululääkäri-, mielenterveys- ja päihdehuollon palveluille, erityisesti nuorille. Korona-ajan yksinäisyys on osaltaan lisännyt tuen tarvetta osalla nuoria ja perheitä. Alueen hyvinvointipalvelujen uudelleenjärjestelyyn liittyen Salpaus on esittänyt toiveen palvelujen järjestäjälle, että jatkossa myös kouluterveydenhoitajat voisivat sijaita Salpauksen kampuksilla psykologien ja kuraattorien kanssa. Näin parannettaisi huomattavasti palvelujen saavutettavuutta ja moniammatillista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Tähän liittyvä kokeilu terveydenhoitajien sijoittumisesta kampuksille alkaa Vipusenkadulla vuonna 2023. Tälle toivomme tietysti pysyvyyttä ja laajentumista koskemaan myös kaikkia Salpauksen kampuksia.

Iloisena asiana koronavuosien jälkeen sekä kevään että joulun valmistujaisjuhlat voitiin taas järjestää perinteisinä lähijuhlina ja näin mahdollistaa tärkeitä kohtaamisia. Syksyn yhtymäkokous toteutettiin ensimmäistä Lahden ulkopuolella, Heinolan kampuksella ja samalla osallistujilla oli mahdollisuus tutustua Heinolan monipuoliseen koulutustarjontaan. Vuoteen mahtui myös kauan odotetut Kauppaopetusta 111-vuotta juhlat, jotka järjestettiin yhdessä LAB-ammattikorkeakoulun kanssa ja jalometallialan opiskelijoiden upea Preludi – opinnäytetöiden näyttely Espoon kello- ja korumuseo Kruunun tiloissa. Vuoden aikana Marita Modenius ja Sirkku Blinnikka keräsivät muistoja ja kokemuksia entisiltä ja nykyisiltä Salpauslaisilta sekä yhteistyökumppaneilta ja verkostoilta koulutuskuntayhtymän 25 vuoden ajalta. Näistä syntyneen upean kirjan julkaisutilaisuus ajoittuu heti vuoden 2023 alkuun. World Skills -kisat peruuntuivat koronan vuoksi alkuperäisessä muodossaan ja ne toteutettiin marraskuussa hajautetusti eri maissa. Suomi järjesti kilpailussa neljä lajia: floristiikan, hiusmuotoilun, kauneushoidon sekä muoti ja vaatetus -lajin, jonka toteutuksesta Salpaus vastasi. Suomen neljän kilpailulajin tapahtuma keräsi yhteen yli 200 kilpailijaa ja tuomaria 32 maasta eri puolilta maailmaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2022 aikana lisätalousarvoissa Salpaukselle myöntämät harkinnanvaraiset korotukset opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin tulivat tarpeeseen. Vaikka tukitarpeet ovat jatkuvia, saatujen resurssien määräaikaisuus estää toiminnan vakiinnuttamisen tälle tasolle. Määräaikaiset resurssit ovat myös lisänneet kilpailua osajista opetustoimen toimijoiden kesken. Tämän lisäksi kilpailemme osajista myös muiden toimijoiden ja yritysten kanssa, tämä näkyy erityisesti tekniikan alan opettajien rekrytoinnissa. Opettajien asetuksen mukainen kelpoisuus on edelleen, kiristyneestä kilpailusta huolimatta, erittäin korkea, 89 %.

Salpauksen palveluiden piirissä on yli 13 000 eri henkilöä vuodessa. Toimintatuotot vuonna 2022 olivat 66 miljoonaa euroa ja henkilöstöä kuntayhtymässä 31.12.2022 oli 666. Taloudellinen tulos vuonna 2022 oli osin määräaikaisten valtionosuuden korotusten ansiosta edelleen hyvä, mikä antaa hyvän pohjan vastata epävarmuuden kasvuun ja kustannustason nousuun.

Vuoden 2022 alussa kuntayhtymän odotetuista tuotoista hävisi 4 miljoonaa euroa. Vuoden 2022 ensikertainen valtionosuuden rahoituspäätös oli -1,9

miljoonaa euroa talousarviossa odotettua pienempi. Lisäksi ELY-keskuksen monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen tulo-odotusta täytyi laskea -2,1 miljoonaa euroa. Syynä tähän oli monialaisen lisä- ja täydennyskoulutuksen toteutumattomuus, koska tarjolla oleviin opiskelupaikkoihin ei löytynyt opiskelijoita. Samalla poistui toki myös lisä- ja täydennyskoulutukseen liittyviä kustannuksia. Saimme vuoden aikana yhteensä 4,3 miljoonaa euroa valtiosuusrahoitusta lisää, josta määräaikaista erikseen haettua valtiosuuden korotusta oli 3,1 miljoonaa. Vajaa puolet lisärahoituksesta saatiin tiedoksi vasta joulukuussa. Ilman lisärahoitusta tilikausi olisi ollut -600 000 euroa alijäämäinen. Vuoden aikana onnistuttiin myös kustannusten kasvun hillinnässä.

Vuodelle 2023 saatu rahoituspäätös oli edellisvuotta parempi ja on 3,1 miljoonaa euroa talousarviossa odotettua suurempi. Alkaneen vuoden rahoitus nousee osin siksi, että osa aiempina vuosina jaetuista valtiosuusrahoituksen korotuksista on siirretty perusrahoituksen tasokorotukseksi vuonna 2023. Salpauksen rahoitus kasvaa kuitenkin valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Olemme onnistuneet suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttavissa tutkintomäärissä sekä opiskelija- ja työelämäpalautetuloksissa, jonka vaikutus rahoituspäätöksen kasvussa on noin 1 miljoona euroa. Kiitos tästä tuloksesta kuuluu koko henkilöstölle. Yhtymähallitus päättikin tammikuun 2023 kokouksessaan kiitoksena parantuneesta suoritus- ja vaikuttavuus-rahoituksesta korottaa henkilöstön ePassi liikunta- ja kulttuuri -henkilöstöetua 150 euroa/henkilö vuodelle 2023.

Lisääntyvä rahoitus tulee tarpeeseen ja kattaa vuosien 2023–25 yhteensä -5,2 miljoonaa euroa alijäämäistä taloussuunnitelmakautta, josta vuoden 2023 talousarvio on -1,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Lisäksi kiihtynyt inflaatio tulee lisäämään kustannuksia, joita emme ole voineet arvioida taloussuunnitelmaa ja talousarviota tehtäessä. Julkisen talouden tasapainotus tulee kaiken edellä kerrotun lisäksi olemaan eduskuntavaalien jälkeen uuden hallitusohjelman yksi keskeisimmistä haasteista. Nykyisen hallituskauden päättyessä on epävarmaa, millaiseksi ammatillisen koulutuksen rahoitus jatkossa muodostuu. Budjetoitua paremman tilinpäätöksen 2022 ja odotettua paremman rahoituspäätöksen 2023 turvin katetaan alkaneen vuoden alijäämäinen talousarvio, mutta lisäksi syntynyt liikkumavara ei anna mahdollisuutta kustannuksia lisääviin toimiin, vaan liikkumavara tulee jättää mahdollisiin rahoitusmuutoksiin ja nouseviin kustannuksiin varautumiseen.

Vuosi 2022 päättyi sekä toiminnallisesti että taloudellisesti hyvissä tunnelmissa. Kuntayhtymän talous on onnistuttu pitämään tasapainossa edellisten hallituskausien raskaista rahoitusleikkauksista huolimatta, jolloin kuntayhtymältä leikattiin -30 prosenttia eli -20 miljoonaa euroa valtiosuusrahoitusta. Kuluvalla hallituskaudella rahoitus on kasvanut määräaikaisten valtiosuusrahoituksen korotusten ansiosta.

Vuosien 2021–2025 strategiamme kiteytyy kolmeen keskeiseen teemaan ja tavoitteeseen: olemme rohkeita uuden rakentajia, toteutamme jatkuvaa oppimista ja tavoitteemme on tuottaa onnistuneita asiakaskokemuksia. Näissä onnistumista tukevat arvomme: oppimisen rohkeus, tekemisen ilo ja reilu asenne sekä eettisen toiminnan kulmakivet: vastuullisuus ja tarttuminen, keskustelu ja yhteisen ymmärryksen rakentaminen sekä vaikuttavuus ja keskittyminen olennaiseen. Visiomme on Salpaus – enemmän kuin koulu – opiskelijoiden ja työelämän kohtaamispaikka. Näistä on yhdessä koko Salpauksen henkilöstön kanssa hyvä ponnistaa vuoteen 2023.

Kiitos teille kaikille siitä, että teitte mahdolliseksi onnistuneen vuoden 2022. Jatkamme yhdessä työtä edelleen alueen ja kuntayhtymän omistajien parhaaksi.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tulos 3,0 miljoonaa euroa laski edellisvuodesta -1,1 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvoivat tilikauden aikana saadun lisärahoituksen turvin 0,8 miljoonaa euroa, 1,2 prosenttia. Kaikkiaan tilikauden aikana lisärahoitusta saatiin 4,3 miljoonaa, josta 1,9 miljoonaa vasta joulukuun alussa saadulla päätöksellä. Vielä talousarviomuutoksen laadintavaiheessa tuottojen odotettiin laskevan. Ilman lisärahoitusta tilikausi olisi ollut -600 000 euroa alijäämäinen.

Toimintakulut lisääntyivät 1,5 miljoonaa euroa, 2,7 prosenttia. Veronluonteisten maksujen tulosvaikutteinen korjaus edellisiltä tilikausilta pienensi määrärahakäyttöä 332 000 euroa. Ilman tätä vaikutusta toimintakulut olisivat kasvaneet 1,8 miljoonaa euroa 3,3 prosenttia.

Toimintakate pieneni -0,7 miljoonaa ollen 9,8 miljoonaa euroa, toimintakateprosentti oli 15.

Poikkeavia tulosvaikutteisia eriä oli tilikauden aikana lisäksi korkotason nousun mahdollistama kuntayhtymän korkosuojauksen kuluvarauksen purku, joka muutti rahoitustuottojen ja kulujen tulosvaikutuksen 575 000 euroa positiiviseksi.

Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat edellisvuodesta 318 000 euroa. Satunnaiset erät olivat kutakuinkin edellisvuoden tasolla.

Toimintatuotot vuonna 2022 olivat 66 miljoonaa euroa, kasvua 0,8 miljoonaa euroa (1,2 %). Koulutustoiminnan tuotot pysyivät ennallaan, hanke- ja projektitoiminnan tuotot kasvoivat 0,3 ja muut tuotot 0,45 miljoonaa euroa.

Toimintakulut olivat 56,1 miljoonaa euroa, kasvua edellisvuodesta 1,5 miljoonaa euroa (2,7 %). Henkilöstökulut nousivat 0,9 miljoonaa euroa (2,4 %). Maksetut palkat nousivat 3,1 prosenttia, koska henkilösivukulut laskivat. Muut toimintakulut kuin henkilöstökulut kasvoivat 0,6 miljoonaa euroa (3,5 %).

Henkilöstökulujen kasvu edellisvuodesta johtuu kokonaan oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulujen kasvusta, joka oli 1 miljoonaa euroa (+3,5 %, maksetut palkat +4,3 %). Muiden henkilöstöryhmien henkilöstökulut laskivat -0,1 miljoonaa euroa. Viimeisen viiden vuoden aikana vuodesta 2018 vuoteen 2022 Salpauksen Oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulut ovat kasvaneet saatujen lisäresurssien turvin 23 prosenttia, 5,8 miljoonaa euroa. Vuodesta 2020 toteutuneet opiskelijavuodet ovat samanaikaisesti laskeneet 167 vuotta. Muiden toimintojen henkilöstökulut eivät ole nousseet ja muut kuluryhmät kuin henkilöstökulut ovat laskeneet -10 prosenttia, -1,9 miljoonaa euroa. Tämä kertoo sen, että resurssien käyttö kohdistuu perustehtävään samalla, kun kuntayhtymän talous on pidetty erinomaisessa kunnossa ja tulevaan epävarmuuteen on varauduttu hyvin.

Tilikauden tulos ylitti talousarvio 4,8 miljoonaa euroa. Budjetoitua parempi tilinpäätös perustui alla selvitettyihin syihin.

Tuotot

Vasta joulukuun 2022 alussa saimme toisen valtionosuusrahoituksen lisäsuoritepäätöksen 1,9 miljoonaa euroa, jota talousarviossa ei ollut odotettu. Muut koulutustuotot toteutuivat 283 000 euroa ja hanketoiminata 96 000 euroa budjetoitua suurempana.

Kulut

Henkilöstökulut

Palkat toteutuivat käytännössä talousarvion mukaan, -1 prosenttia alle budjetoidun (0,2 milj. €). Henkilösivukulujen kustannustaso laski (0,3 milj.€, -2,6 %). Henkilöstökuluista säästyä siis yhteensä 0,5 miljoonaa euroa (-1,3 %). Palkkavarauksella vuodelle 2023 on 4,3 prosenttia vuoden 2022 toteumaa suurempi.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostot alittivat kokonaisuutena budjettivarausten 453 000 euroa (-5 %). Muun muassa opetus- ja koulutuspalveluiden ostot vähenivät ulkopuolisilta 192 000 euroa, -8 prosenttia. Matkustus- ja majoituspalvelujen kulut ovat laskeneet koronan oppien jälkeen. Matkustus on vähentynyt, koska kokouksiin ja tilaisuuksiin on mahdollista osallistua ympäristöä ja rahaa säästämällä usein myös etänä. Vuodesta 2018 matkustus- ja majoituspalvelujen kulut ovat laskeneet 160 000 euroa, -29 prosenttia. Tämä näkyi myös määrärahasäästöinä vuonna 2022 (121 000 euroa, -24 %).

Palveluostoissa ilmeni myös arvioitua suurempaa määrärahan käyttötarvetta. Rakennusten vuosikorjauksia toteutettiin -202 000 euroa (34 %) yli arvioidun, siivouspalvelut ylittivät -94 000 euroa (10 %), opetuksen koneita ja laitteita huollettiin -94 000 eurolla (39 %) ja työterveyshuoltoon käytettiin -54 000 euroa (16 %) yli varausten. Työnantajille maksettavat koulutuskorvaukset ylittivät -25 000 euroa (2,5 %). Vuodesta 2018 koulutuskorvausten määrä on kasvanut kolmanneksella, joka on 260 000 euroa vuositasolla. Kokonaisuutena palveluihin käytettiin 500 000 euroa varattua vähemmän kuin viime vuonna. Inflaatiovaraus alkaneen vuoden 2023 talousarviossa on palvelujen ostoissa vain 3,6 prosenttia, 318 000 euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat budjettivarausten 564 000 euroa (-9 %). Puolet tästä säästöstä selittyy myymättömien opiskelijatyönä rakennettavien omakotitalojen varastonarvon kasvulla. Lisäksi voimassa olevien sopimusten turvaamana vielä päättyneenä vuonna elintarvikkeiden kustannustason nousu ei realisoitunut meillä. Elintarvikkeiden ostot maksuttomaan opiskelijaruokailuun alittivat budjettivarausten 120 000 euroa, -8 prosenttia. Samoin lämmitys ja sähkö toteutuivat 100 000 euroa, -5 prosenttia alle varauksen. Sähkökustannukset laskivat edellisvuodesta 67 330 euroa. Määrärahaa alkaneen vuoden 2023 talousarviossa on aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin on 6,4 prosenttia, 374 000 euroa enemmän kuin vuonna 2022 kului.

Avustukset

Maksettavat avustukset kasvoivat 64 000 euroa 10 prosenttia edellisvuodesta. Varattua määrärahaa kuitenkin säästyä 156 000 euroa. Avustuksiin vuodelle 2023 on varattu vastaava summa kuin vuodelle 2022 oli, eli varaus on 159 000, 23 prosenttia suurempi kuin viime vuonna kului. Tämä kuluvaraus kattaa todennäköisesti osittain alkaneena vuonna muiden kuluryhmien mahdollisia inflaatiosta johtuvia ylityspaineita.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut alittuivat niin ikään 542 000 euroa, 23 prosenttia. Koneiden ja laitteiden vuokrat olivat tästä 199 000 euroa, kiinteistöverot 135 000 euroa, jossa on mukana kuluja pienentävä korjaus (200 000 euroa) edellisiltä vuosilta sekä oman käytön arvonlisäverojen korjaus edellisiltä vuosilta 132 000 euroa. Veronluonteisten maksujen tulosvaikutteinen korjaus edellisiltä vuosilta on siis yhteensä pienentämässä määrärahakäyttöä 332 000 euroa. Muihin toimintakuluihin on vuodelle 2023 varattu 285 000 euroa, 13 prosenttia viime vuoden todellista, poikkeavista eristä puhdistettua toteumaa enemmän. Tämä kuluvaraus kattaa todennäköisesti tänä vuonna muiden kuluryhmien mahdollisia inflaatiosta johtuvia ylityspaineita.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotason nousua vastaan tehty korkosuojaus tuotti positiivisen tulosvaikutuksen tilinpäätökseen. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 570 000 euroa talousarviota positiivisemmin.

Toimintatuotot ja valtionosuusrahoituksen opiskelijavuodet on selvitetty alla olevassa taulukossa.

TOIMINTATUOTOT 1000 €	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Tot% TA 2022
Valtionosuus	59 735	60 352	58 327	60 263	103 %
Opiskelijavuodet	6 159	6 228	5 924	6 067	102 %
Strategiarahoitus	1 284	244	153	119	78 %
Muut koulutustuotot	1 919	1 509	1 452	1 735	119 %
Koulutustoiminnan tuotot yhteensä	62 938	62 105	59 932	62 117	104 %
Projektit	413	755	981	1 077	110 %
Muut tuotot	2 641	2 324	2 707	2 775	102 %
- työtoiminta (koulutukseen liittyvä)	1 176	601	1 168	765	66 %
- Ravintolapalvelut	670	797	884	923	104 %
- Kiinteistöpalvelut	504	615	546	785	144 %
- Tietohallintopalvelut	8	1		2	
- Hallintopalvelut	108	22	13	38	303 %
- muut sekalaiset	176	287	97	262	270 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	65 992	65 183	63 621	65 969	104 %

Tilikauden tuloksesta tehtiin seuraavat kirjaukset:

Poistoeron vähennyksenä

- kirjattiin aiempina vuosina investointivaroilla tehdyistä investoinneista lähes talousarvion mukaisesti 780 595 euroa.

Salpauksen kassavaroina oleville stipendiraastoille maksettavina korkoina kirjattiin 13 114 euroa, joista rahastojen sääntöjen mukaan osa maksetaan stipendejä opiskelijoille ja osalla kartutetaan rahastojen pääomaa.

Toiminnan rahoitus

Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta

Toiminnan rahavirta, vuosikate, oli 10,4 miljoonaa euroa. Satunnaisia eriä oli -347 000 euroa (tarkemmin kohdassa 4.2.5., liite 14). Tulorahoituksen korjauseriä kirjattiin -536 000 euroa perustuen omaisuuden myyntiin (-38 061,40 euroa) sekä pakollisten varausten purkuun (-485 307,38 euroa) ja stipendirahastojen korkoihin (-13 114,16 euroa).

Investoinnit olivat 2,7 miljoonaa euroa ja jakautuivat kiinteistöinvestointeihin 1,7 miljoonaa euroa ja irtaimistoinvestointeihin 1 miljoonaa euroa. Investoinnit alittivat talousarvion 1,3 miljoonalla eurolla johtuen muun muassa irtaimistoinvestointien toimitusten viivästymisistä ja hankintojen viivästämisestä vuoden 2023 puolelle. Kevään 2023 yhtymäkokoukselle tullaan esittämään irtaimistoinvestointeihin noin 1,1 miljoonan euron talousarviomuutos vuodelle 2023.

Pysyvien vastaavien luovutustulot 42 000 euroa koostuu käytöstä poistuneen käyttöomaisuuden myynnistä.

Toiminnan ja investointien nettokassavirta oli ylijäämäinen 6,8 miljoonaa euroa.

Rahoitustoiminnan kassavirta

Lainoja lyhennettiin 1,05 miljoonaa euroa. Uutta lainaa ei nostettu.

Muut maksuvalmiuteen vaikuttavat erät (saamiset ja velat) pienensivät kassavaroja -0,5 varastojen ja saamisten hienoisesti kasvaessa ja erityisesti ostovelkojen pienentyessä. Kokonaisuutena rahoitustoiminnan nettokassavirta pienensi kassavaroja -1,5 miljoonaa euroa.

Kassavarojen muutos

Kassavarat kasvoivat 5,3 miljoonaa euroa ja olivat vuoden lopussa 19,5 miljoonaa euroa. Maksuvalmius oli 119 päivää ja quick ratio -tunnusluvulla (rahoitusomaisuus/lyhytaikaiset velat) tarkasteltuna 2,29. Maksuvalmius vuotta aiemmin oli 78 päivää, ja quick ratio 1,60.

Rahoitusasema ja sen muutokset

Kuntayhtymän taseen loppusumma oli 106,6 miljoonaa euroa (106 miljoonaa euroa vuonna 2021). Lainakanta vuoden lopussa oli 3,5 miljoonaa euroa.

Omavaraisuus oli 89,1 prosenttia (87,3 % vuonna 2021) ja suhteellinen velkaantuneisuus 16,6 prosenttia (19,0 % vuonna 2021).

Toimitusjohtaja:

Hallitus hyväksyy osaltaan ja allekirjoittaa Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätöksen ja jättää tilit tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tarkastettavaksi.

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 16.05.2023 § 9
238/02.02.02/2021

Kuntayhtymän tilikausi on kalenterivuosi. Kuntalain mukaisesti tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka on saatettava perussopimuksen mukaisesti yhtymäkokouksen käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden toukokuussa.

Yhtymäkokouksen on kevätkokouksessaan

1) käsiteltävä yhtymähallituksen laatima tilinpäätös edelliseltä kalenterivuodelta ja tarkastuslautakunnan arviointikertomus sekä tilintarkastajan kertomus samoin kuin tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja lausunnot;

2) päätettävä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä yhtymähallitukselle ja muille tilivelvollisille sekä niistä toimenpiteistä, joihin edellisessä kohdassa mainitut kertomukset saattavat antaa aihetta.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kuntayhtymästä on laadittu henkilöstökertomus.

Tilinpäätös on valmistunut. Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022 on esityslistan liitteenä nro 3.

Yhtymähallitus:

Yhtymäkokous hyväksyy Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätöksen.

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta puoltaa tilinpäätöksen hyväksymistä ja esittää vastuuvapauden myöntämistä kuntayhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. – 31.12.2022. Samalla tarkastuslautakunta saattaa vuoden 2022 tilintarkastuskertomuksen yhtymäkokouksen tietoon (esityslistan liite nro 4).

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Liitteet

Yhtymäkokous 16.5.2023, Liite nro 3, Tilinpäätös ja toimintakertomus vuodesta 2022

Yhtymäkokous 16.5.2023, Liite nro 4, Tilintarkastuskertomus v. 2022